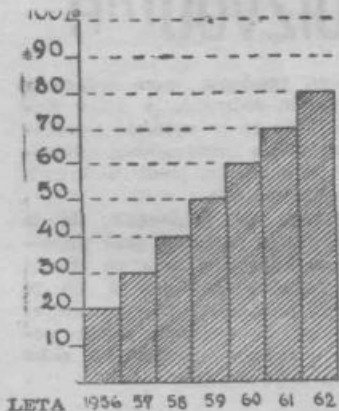

Prilovanje hibridne koruze

Lani so ustanovili združenje pridelovalcev koruznega semena, ki ima nalogo, da organizira pridelovanje hibridnega semena, s katerim bi že v letu 1956 lahko zasejali 400 do 500.000 hektarov površine, kar pomeni 16 do 20% s koruzo posejanih površin. Hkrati pa so pri naših znanstvenih zavodih organizirali pridelovanje čistih linij in enostročnih hibridov, s katerimi bodo zagotovili zadostni pridelek hibridnega semena v naslednjih letih.

Obešen z ustanovitvijo združenja so izdelali tudi načrt setve hibridne koruze, po katerem bi od skupne setve koruze, ki znaša 2.400.000 hektarov, sejali hibridno koruzo po letih:

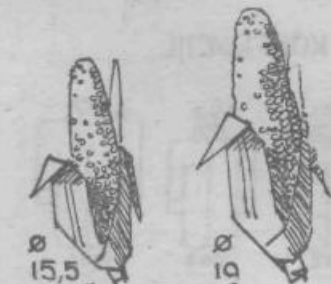
Letošnji plan pridelka semena hibridne koruze smo presegli, tako da bomo v letu 1956 lahko zasejali 500 do 600.000 hektarov s hibridno koruzo, kar priča, da bomo lahko kaj kmalu dosegli gornji smoter.

Pridelovanje semena hibridne koruze je zelo zapleten proces in ga ni mogoče izvajati brez dobre organizacije. Pri tem imajo posebno vlogo kmetijsko-znanstveni zavodi.

DONOSI SE LAHKO ZELO POVEČAJO

S pravilno setvijo hibridne koruze lahko povečamo donos za najmanj 3 do 4 metrske stote na hektar, kar pomeni, da bi že v naslednjem letu lahko povečali letino za 180.000 do 240.000 ton skupaj. Letos so mnogi pridelovalci, ki so posejali seme hibridne koruze in ga dobro obdelovali in gnojili, dosegli donose nad 120 metrskih stotov koruze na hektar (na primer državno kmetijsko posestvo v Osijeku in sadna in vinogradniška drevesnica v Subotici).

POVEČANJE DONOSA KORUZE NA HEKTAR OB UPORABI SEMENA HIBRIDNE KORUZE

METRSKIH STOTOV

V Zvezi kmetijskih zbornic FLRJ so imeli nedavno sestanek, ki so se ga udeležili predstavniki zadružnih zvez, kmetijskih zbornic, združenja državnih kmetijskih posestev in združenja pridelovalcev koruznega semena. Na sestanku so proučili dosedanje izkušnje in sklenili, da bodo hibridno seme širili v naprej

predvsem po znanstvenih organizacijah, ki bodo same izvedle široko akcijo za setev hibridne koruze in za njeno pravilno obdelovanje in gnojenje.

Ukrenili bodo tudi vse za strogo spoštovanje navodil o rajonizaciji posameznih hibridov, da se ne bi zgodilo, da bi seme poznorodnega hibrida poslali v kraje, kjer ni pogojev za njegovo dozorevanje, s čimer bi povzročili znatno škodo in napravili nepotrebne težave pri izvajanju te akcije.

V prihodnjem letu bodo organizirali pridelovanje semena hibridne koruze na precej večjih površinah kakor do zdaj, tako da bomo v letu 1957 lahko z njo zasejali 800.000 do 900.000 hektarov zemljišča.

GRADNJA POSEBNIH SUŠILNIC

Naši znanstveni zavodi in državna kmetijska posestva so popolnoma obvladali pridelovanje semena hibridne koruze. Sedaj je važna naloga, kako to seme očuvati. To lahko dosežemo samo s sušenjem semena v posebnih sušilnicah pri toploti, ki ne sme preseči 43°C. Letos smo uvozili iz ZDA štiri velike sušilnice, od katerih ena že dela v Osijeku, medtem ko v Rumi, Novem Sadu in Pančevu še niso dokončane. Da bi dosegli planirani pridelek semena, moramo v prihodnjem letu zagotoviti gradnjo še najmanj osem novih sušilnic, in to zlasti v Somboru, Bački Topoli, Kikindi, Zrenjaninu, Bečeju, Požarevcu, Vinkovcih in Belju.

Sušilnice, ki smo jih dosedaj uvozili, imajo pogon na nafto, kar pa je glede na naše cene precej drago. Zaradi tega izdeluje skupina naših strokovnjakov program gradnje sušilnic iz domačega materiala, v katerih bi namesto nafte kurili koruzne storže, s čimer bi se stroški sušenja zelo pocenili. Te sušilnice bi lahko uporabljali tudi za sušenje drugega semena. S tem bi se izognili velikim škodam, ki jim imamo v vsakem vlažnem letu, ko nam zaradi pomanjkanja sušilnic propade veliko semena.

A. Golušić

Letina poznega sadja

Po cenitvah je letos pozno sadje zelo dobro obrodilo. To velja zlasti za jabolka, ki so letos bolj rodila kakor katerokoli leto po vojni. Tudi letina sliv je ena najboljših v zadnjih nekaj letih.

Skupni pridelek (vagonov)

	1951/54	1955
Jabolka	13.000	24.900
Slive	70.600	90.324

Donos posameznega drevesa (kilogramov)

	1951/54	1955
Jabolka	17,5	26
Slive	12,2	16

Od drugih vrst poznega sadja so zlasti dobro obrodili orehi (3.627 vagonov) in kutine (1351 vagonov).

Hruške in zlasti breskve pa so letos zelo slabo rodile.

Zaradi odlične letine sliv bomo imeli letos zelo dosti suhega sadja. Glede proizvodnje suhih sliv je letošnje leto, po rekordnem letu 1953, najboljšše.

Proizvodnja suhih sliv (vagonov)

Leto	Proizvodnja (vagonov)
1951	2.326
1952	81
1953	4.496
1954	836
1955	2.343

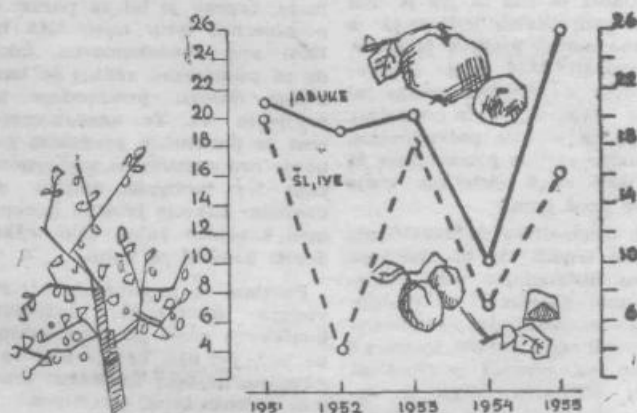
Proizvodnja ostalega suhega sadja je popolnoma neznatna. Letos smo proizvedli skupno 1.715 ton drugega suhega sadja (ne všteti smokev).

Domača predelava sliv v razne vrste žganja je letos dosegla skoraj sto milijonov litrov.

Skupna proizvodnja žganja in sliv (hl)

Leto	Proizvodnja (hl)
1951	1.021.900
1952	223.600
1953	929.000
1954	411.200
1955	966.200

DONOS NA 1 DREVO (v kilogramih)

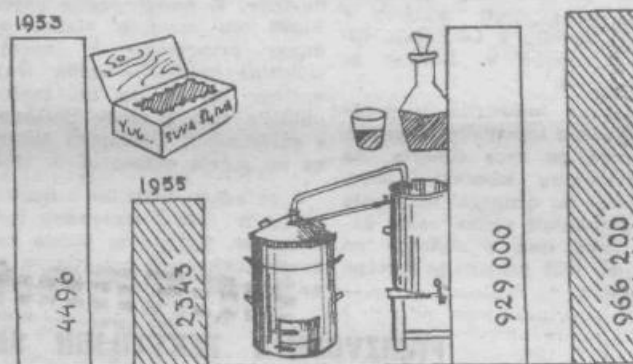

Predelava sadja

Od skupne količine žganja, ki smo ga proizvedli v letu 1955, je močnega žganja 60.000 hektolitrov. Drugega sadja smo predelali v žganje nekaj nad 30.000 hektolitrov.

Čeprav je v primerjavi z letom 1953 letina sliv za skoraj 12.000 vagonov manjša, pa smo proizvedli dvakrat manj suhih sliv, toda 37.000 litrov žganja več kakor leta 1953. Nerešeni problem sušenja sliv nujno silijo na povečanje proizvodnje žganja.

PROIZVODNJA SUHIH SLIV (v vagonih) IN SLIVOVKE (v hektolitrih)

Naše slivarstvo

Naša država je v svetu znana po zelo razprostrtem slivarstvu. Za razvoj slivarstva imamo pri nas izredne pogoje. Na vsem svetu imajo okrog 160 milijonov rodni dreves sliv, samo v naši državi pa 57 milijonov. Veliko sliv gojijo v Nemčiji, ZDA (Kalifornija), Franciji, Bolgariji, na Madžarskem itd.

V letih, ko slive dobro obrodijo, kot na primer l. 1939, 1951 in l. 1953 odpade na našo državo tretjina svetovnega pridelka sliv. L. 1951 je svetovni pridelek sliv znašal okrog 350.000 vagonov, v naši državi pa smo pridelali 116.000 vagonov sliv.

Ob dobrih letinah pridelamo v naši državi na vsakega prebivalca okrog 60 kg sliv. V drugih državah, ki prav tako spadajo med večje pridelovalce, pa je pridelek sliv na prebivalca mnogo manjši: v ZDA 5 kg, v Franciji 4 kg, v Nemčiji 3 kg itd.

Pri nas je visok pridelek predvsem zaradi velikega števila dreves, ne pa zaradi velikega donosa od posameznega drevesa.

V rodovitnih letih se pri nas giblje povprečni donos okrog 20 kilogramov, kar je zelo malo. To dokazuje, da je pri nas slivarstvo zelo ekstenzivno.

Največji pridelovalec sliv je ožja Srbija, ki ima 65% vseh dreves, dalje Bosna in Hercegovina z okrog 22% itd.

V našem sadjarstvu je najbolj zastopana sliva: 75% vseh sadnih dreves tvorijo slive, 25% pa vse druge vrste sadja. To obe-

PRIDELEK SLIV NA POSAMEZNEGA PREBIVALCA (v kilogramih)

JUGOSLAVIJA

ZDA

FRANCIJA

NEMCIJA

nem priča o enostranosti našega sadjarstva, kar pa ne bi bilo nič negativnega, če bi bila struktura samega slivarstva bolj ugodna. Širjenje nevarne virusne bolezni »šarka slive« povzroča namreč našemu slivarstvu veliko škodo. Ta bolezen napada našo najboljšo vrsto slive, ciboro, ki jo lahko uporabljamo za razne namene (sušenje, marmelado, žganje). Zato se število dreves te slive zmanjšuje, na njeno mesto pa prihajajo vrste z enostransko uporabo (samo za žganje). To je tudi vzrok za vse večjo proiz-

vodnjo žganja, ob hkratnem upadanju količine sušenih sliv. Slive izvažamo danes manj kor pred vojno prav zato, ker se zmanjšuje pridelk kvalitetne vrste sliv, za katero je v svetu veliko povpraševanje.

Tako smo v obdobju 1921—1931 izvažali iz naše države povprečno 1846 vagonov svežih in 3200 vagonov suhih sliv. Po letu 1931 pa izvoz že upada. V obdobju 1950—1954 smo izvažali povprečno 655 vagonov svežih in 906 vagonov suhih sliv na leto. Za našo slivo kvalitetne vrste vlada po vsem svetu izredno povpraševanje in jo danes izvažamo v 23 držav.

Razen upadanja kvalitetne slive pa na obseg sušenja in obnem tudi na izvoz še vedno vpliva način sušenja sliv in pomanjkanje drv. Obseg proizvodnje kvalitetnih sliv je še vedno tak in bo še zelo dolgo, da lahko povečamo sušenje za najmanj štiri- do petkrat, če bi zadruge gradile moderne sušilnice, ki bi jih lahko kurili z lignitom ali drugim gorivom. Ta problem je precej pereč in zanj bi se morale zanimati zadružne zveze in zbornice.